

Αδελφί 12.1.

$$K_{aH_2A} = 2,5 \cdot 10^{-6}$$

$$\frac{[H_2A]}{[A^-]} = \lambda > 10 \quad \text{κόκκινο χρώμα}$$

$$\frac{[H_2A]}{[A^-]} = \lambda < 0,1 \quad \text{μπλε}$$

$$K_{aH_2A} = \frac{[A^-] \cdot [H_3O^+]_{\text{Διτος}}}{[H_2A]} \quad (1)$$

κόκκινο χρώμα: $\frac{[H_2A]}{[A^-]} > 10 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} \frac{[H_3O^+]_{\text{Διτος}}}{K_{aH_2A}} > 10 \Rightarrow$

$$\Rightarrow [H_3O^+]_{\text{Διτος}} > 10 \cdot K_{aH_2A} \Rightarrow -\log [H_3O^+]_{\text{Διτος}} < -\log 10 \cdot K_{aH_2A}$$

$$\Rightarrow -\log [H_3O^+]_{\text{Διτος}} < -\log 10 - \log K_{aH_2A} \Rightarrow$$

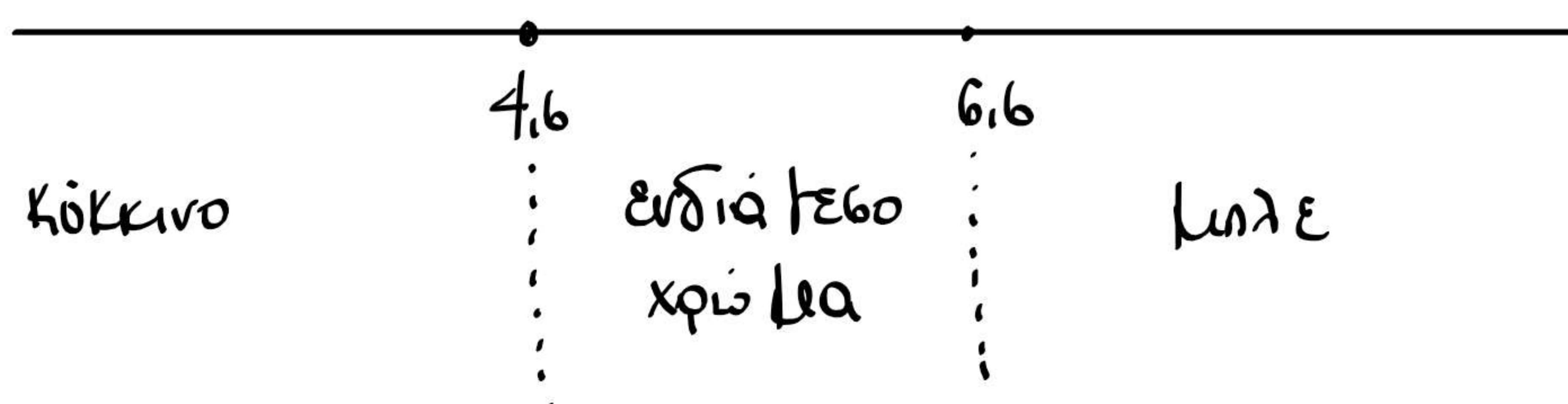
$$\Rightarrow \text{pH}_{\text{Διτος}} < -1 - \log 2,5 \cdot 10^{-6} \Rightarrow \text{pH}_{\text{Διτος}} < -1 - \log 2,5 - \log 10^{-6}$$

$$\Rightarrow \text{pH}_{\text{Διτος}} < -1 - 0,4 + 6 \Rightarrow \text{pH}_{\text{Διτος}} < 4,6$$

μπλε χρώμα: $\frac{[H_2A]}{[A^-]} < 0,1 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} \frac{[H_3O^+]_{\text{Διτος}}}{K_{aH_2A}} < 0,1 \Rightarrow \dots \Rightarrow$

$$\Rightarrow \text{pH}_{\text{Διτος}} > 1 - 0,4 + 6 \Rightarrow \text{pH}_{\text{Διτος}} > 6,6$$

Συνοπτικά:

β)

i) NH_3 0,1M $K_b = 10^{-5}$ } - Έχουμε $\text{pH}_{\text{Διτος}} > 7$ στους 25°C οπότε το χρώμα θα γίνει μπλε

ii) HCl $10^{-3}M$: $HCl + H_2O \rightarrow Cl^- + H_3O^+$
 $10^{-3}M$ $10^{-3}M$ $\text{pH}_{\text{Διτος}} = 3$ κόκκινο χρώμα

iii) HNO_3 $10^{-5}M$: $HNO_3 + H_2O \rightarrow NO_3^- + H_3O^+$
 10^{-5} 10^{-5} $\text{pH} = 5$ ευδιάθετο χρώμα

$H\Delta: K_{aH\Delta} = 10^{-6}$

$H\Delta \rightarrow$ κίτρινο χρώμα $\Delta^- \rightarrow$ λιλά χρώμα

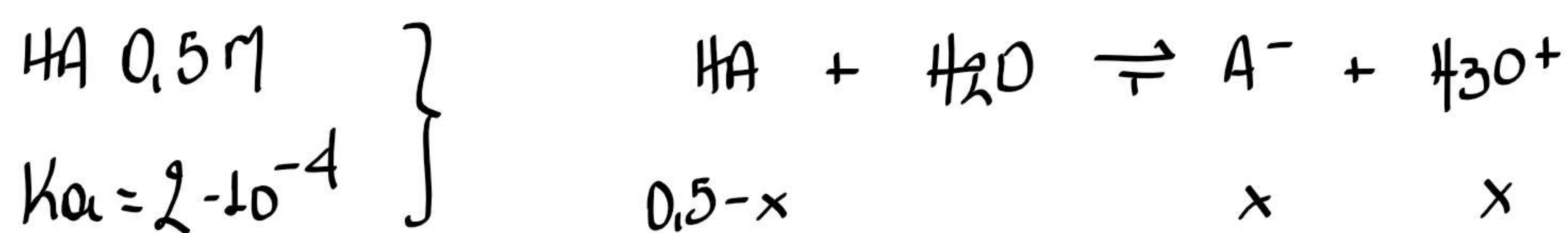
Περιοχή αλλαγής χρώματος:

$H\Delta: pH_{\Delta\text{τος}} < pK_{aH\Delta} - 1 \Rightarrow pH_{\Delta\text{τος}} < 6 - 1 \Rightarrow pH_{\Delta\text{τος}} < 5$

$\Delta^-: pH_{\Delta\text{τος}} > pK_{aH\Delta} + 1 \Rightarrow pH_{\Delta\text{τος}} > 6 + 1 \Rightarrow pH_{\Delta\text{τος}} > 7$

για τον δείκτη: $K_{aH\Delta} = \frac{[\Delta^-] \cdot [H_3O^+]_{\Delta\text{τος}}}{[H\Delta]} \quad (1)$

α) Δ

$$K_{aHA} = \frac{x^2}{0,5 - x} \approx \frac{x^2}{0,5} \Rightarrow 2 \cdot 10^{-4} = \frac{x^2}{0,5} \Rightarrow x = 10^{-2}$$

στην (1): $10^{-6} = \frac{[\Delta^-] \cdot 10^{-2}}{[H\Delta]} \Rightarrow \frac{[\Delta^-]}{[H\Delta]} = \frac{10^{-6}}{10^{-2}} = 10^{-4} \Rightarrow \frac{[\Delta^-]}{[H\Delta]} = \frac{1}{10000}$

θα επικρατήσει το κίτρινο χρώμα

β) $pH = 8$

στην (1): $10^{-6} = \frac{[\Delta^-] \cdot 10^{-8}}{[H\Delta]} \Rightarrow \frac{[\Delta^-]}{[H\Delta]} = \frac{10^{-6}}{10^{-8}} = 10^2 = 100$

θα επικρατήσει το λιλά χρώμα

γ) $pH = 6$

στην (1): $10^{-6} = \frac{[\Delta^-] \cdot 10^{-6}}{[H\Delta]} \Rightarrow \frac{[\Delta^-]}{[H\Delta]} = 1$

ενδιάμεσο χρώμα.

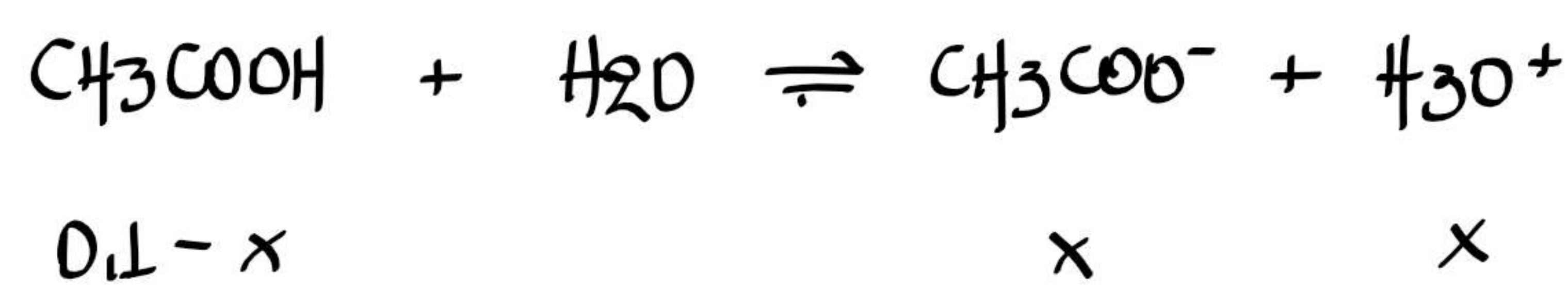
12.3.

$\text{pH}_{\text{Διτος}} < 3,1$ κόκκινο χρώμα

$\text{pH}_{\text{Διτος}} > 4,5$ κίτρινο χρώμα

α)

200 mL
 CH_3COOH 0,1 M
 $K_{\text{aCH}_3\text{COOH}} = 10^{-5}$

$$K_{\text{aCH}_3\text{COOH}} = \frac{x^2}{0,1 - x} \approx \frac{x^2}{0,1} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 10^{-5} = \frac{x^2}{0,1} \Rightarrow x = 10^{-3} \Rightarrow \underline{\underline{\text{pH} = 3}}$$

κόκκινο χρώμα.

β) Δ₁

CH_3COOH $K_{\text{a}} = 10^{-5}$

i) $\text{pH} = 3$ + 0,01 mol HCl →
200 mL

Δ₂

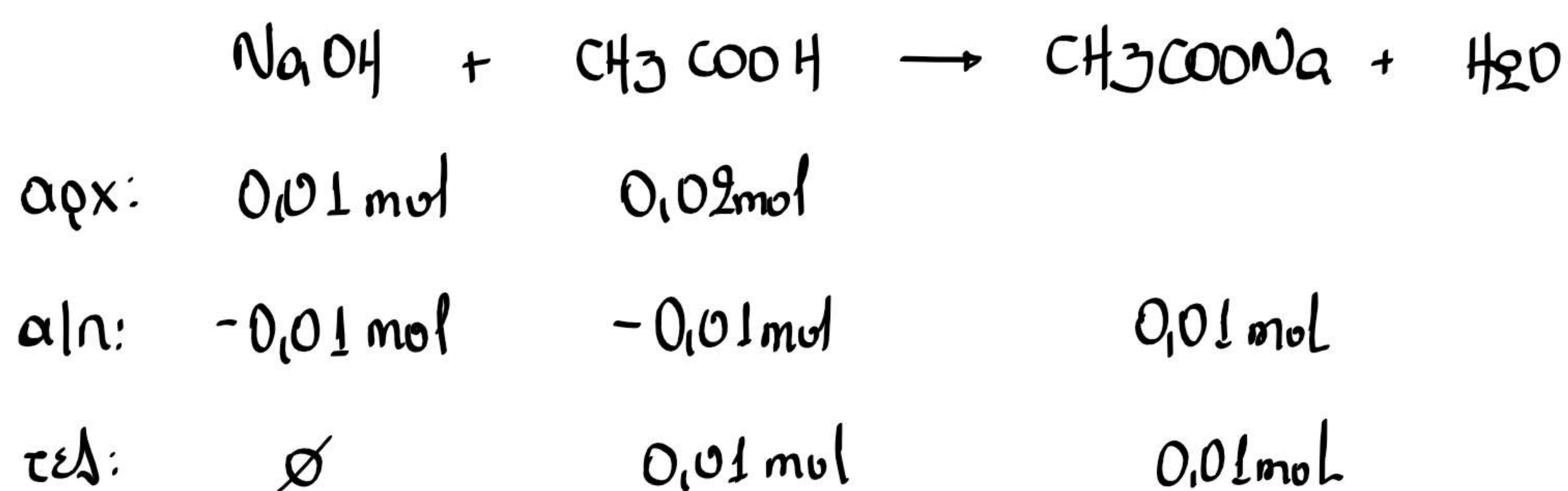
Στο Δ₂ εξαιτίας της προδίκυσης HCl το Δ₂ θα γίνει πιο όξινο
Δηλ. $\text{pH} < 3$ Άρα το χρώμα του Διτος θα παραμείνει κόκκινο.

ii) + 0,01 mol NaOH

$$\Delta_1: \eta_1 = 0,1 \cdot 0,2 = 0,02 \text{ mol}$$

$$\eta_2 = 0,01 \text{ mol NaOH}$$

Δ₁: τα βώλια αντιδρούν μεταξύ τους:

$$\text{οηότε: } [\text{CH}_3\text{COOH}] = \frac{0,01}{0,2} = 0,05 \text{ M} \quad [\text{CH}_3\text{COONa}] = \frac{0,01}{0,2} = 0,05 \text{ M}$$

$$K_{\text{a}} = \frac{C_{\text{αλμ}} \cdot [\text{H}_3\text{O}^+]}{C_{\text{αμ}}} \Rightarrow 10^{-5} = \frac{0,05 \cdot [\text{H}_3\text{O}^+]}{0,05} \Rightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-5} \text{ M}$$

⇒ pH = 5 κίτρινο

12.4.

α) Ξωτό

β) Λάθος

γ) Ξωτό, έχουμε $pH \uparrow$ δηλ. $[OH^-] \uparrow$ οπότε θα επικρατήσει η βασική μορφή Δ^-

δ) Λάθος, καθορίζεται κυρίως από τα H_3O^+ του Δ τος

ε) Ξωτό

στ) Λάθος, $[\Delta^-] = [H\Delta]$ όταν $K_{aH\Delta} = [H_3O^+]\Delta$ τος δηλ. pH_{Δ τος = $pK_{aH\Delta}$

ζ) Ξωτό,

$$K_{aH\Delta} = 10^{-6} \Rightarrow K_{aH\Delta} = \frac{[\Delta^-] \cdot [H_3O^+]_{\Delta$$
τος}}{[H\Delta]} \Rightarrow 10^{-6} = \frac{[\Delta^-] \cdot 10^{-4}}{[H\Delta]} \Rightarrow

$$\Rightarrow \frac{[\Delta^-]}{[H\Delta]} = \frac{1}{10^2} = \frac{1}{100}$$

$$\Rightarrow [H\Delta] = 100 [\Delta^-]$$

Άσκηση 12.5.

$H\Delta$: $pK_{aH\Delta} = 4,7$
 ↓
 Κίτρινο

Δ^-
 ↓
 Λιλά

Κίτρινο χρώμα: pH_{Δ τος < $pK_{aH\Delta} - 1 \Rightarrow pH_{\Delta$ τος < 3,7

Λιλά χρώμα: pH_{Δ τος > 5,7

1) 1ε $\Rightarrow$ ΜΠΛΕ

$pH_1 > 5,7$

2) 2ε $\Rightarrow$ ΠΡΑΣΙΝΟ

$3,7 < pH_2 < 5,7$

3) 3ε $\Rightarrow$ ΚΙΤΡΙΝΟ

$pH_3 < 3,7$